

A PRÉDIKÁTOR KÖNYVE 1-6.

A Prédikátornak, Dávid fiának, Jeruzsálem királyának beszédei:

Ebből tudjuk, hogy a könyv szerzője Salamon volt. A prédikátor fordítás nem a legmegfelelőbb fordítása a héber eredetinek, mivel a prédikátor szó a héberben azt is jelentheti, hogy a gyülekezet egyik tagja, vagy azt is, hogy a vita egyik résztvevője, és azt is, hogy kereső, kutató.

A Prédikátor könyve valójában egy keresés, egy kutatás.

Igen nagy hiábavalóság - mondja a Prédikátor -, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság!

Salamon a kutatásának végeredményével kezdi a könyvet, hisz mindent átkutatott, és ez lett az életről alkotott végkövetkeztetése.

Nagyon fontos megjegyezni, hogy a Prédikátor könyve a természeti embert mutatja be, aki értelmet keres az életben. Ebben a könyvben csak az Elohim szó fordul elő, a Jehova nem – és ez utóbbi szó jelenti azt, hogy az ember személyesen ismerheti Istent. Az Elohim szó arra utal, hogy egy világi ember használja az Isten szót, amelyet egy erőként, hatalomként ismer. Akik személyesen ismerik Istent, azok Jahve, Jehova vagy Jézus Krisztus szavakat használnak Isten leírására.

Az élet értelmének keresése közben minden természeti megtapasztalást felkutat, kipróbál, de az egész könyvön keresztülhúzódik a lelki megtapasztalás tagadása. Ez azt jelenti, hogy az embert az állatok szintjére alacsonyítja le, és az állati szinten akar értelmet találni az embernek – de csak ürességet és értelmetlenséget talál.

Az ember az állati szinten tudattal és testtel rendelkezik, a lelke nincs kapcsolatban Istennel, így csak a saját testének szükségleteivel törődik. Ha valaki csak a testi szükségleteinek él, és tagadja létének lelki síkját, életének vége csak üresség és értelmetlenség lesz.

A hiábavalóság azt jelenti az eredetiben, hogy valami, ami eltűnik. A semmi, az üresség.

Az ember három természeti formából áll, és a legnagyobb hibája a mai oktatási rendszerünknek az, hogy tagadja az ember lelki természetét. A mai oktatás a humanista evolúciós elméletre alapozva az embert egy nagyon magas szinten fejlett állatként írja le, aki testben él, tudattal rendelkezik. Ha az ember lelki természetét nem vesszük figyelembe, akkor az életünk üresség és értelmetlenség lesz.

Manapság nagyon sokan egész jól megélnék abból, hogy az emberek üres életét próbálják megjavítani. Sok ember úgy érzi, hogy élete értelmetlen, üres, nem ér semmit, és ezért elmegy valakihez, aki az életről beszél, és még pénzt is fizet azért, hogy elmondják neki, hogy miért érzi üresnek az életét.

Mindennek az az oka, hogy az élet lelki vetületét nem tapasztalta meg, hisz itt kezdődik az élet értelme. Az ember testben él, testi szükségletekkel – az Isten csodálatos teremtménye a test, milliányi funkció dolgozik benne együtt, fantasztikusan van megalkotva.

Ugyanakkor van egy tudatom is, és ezen a területen is vannak szükségleteim: biztonsági, szeretet és egyéb szükségletek. Eddig juttathatnak el a pszichológusok és a szociológusok. Ők viszont tagadják, hogy a

léleknek is vannak szükségletei, mélyen a bensőmben Istenre vágyok. „A lelkem szomjazik utánad” – írta Dávid.

Az emberben ott van az Isten megismerésének vágya, és az, hogy kapcsolatban legyen Istennel. Minden emberben van egy olyan vákuum, amelyet csak Isten tud betölteni. Ha az ember lelki természetét tagadjuk, akkor az ember sohasem lesz elégedett, mert a lelki szomja mindig üldözni fogja, folyamatosan azt sugalva, hogy van valami több, van valami több...Ezért aztán kielégítetlenséget érzek, nem tudom megfogalmazni a szomjúságomat, mert csak érzem, hogy ott van, de nem tudom, hogy miért.

Ez az üresség és csalódottság üldözte Salamont is. A pszichológusok szerint a csalódottság kisebbségi komplexushoz vezet, amelynek segítségével megmagyarázom magamnak, hogy miért érzem magam elégedetlennek és üresnek. Miért nem értem el azt, ami elégedetté tehetett volna? Hát erre azt mondom magamnak, hogy ha tovább tanulhattam volna, akkor..., ha több pénzem lett volna, akkor..., ha jobban néztem volna ki..., ha sűrűbb hajam lett volna,... És így magyarázom meg magamnak azt, hogy miért nem voltam képes elérni azt a megfoghatatlan valamit, amiről tudom, hogy ott kellene legyen az életemben, de nem tudom megragadni.

Mindez a magyarázkodás aztán kibúvókhoz vezet. Érzem, hogy több kell legyen az élet, mint amit eddig megtapasztaltam, nem találok azt a valamit, és ezért menekülni kezdek. Menekülhetek kifelé vagy befelé.

Ha befelé menekülök, akkor bezárok, elkezdem felépíteni a falaimat, nem nyílok többet meg az emberek előtt, és nem akarom, hogy tudják rólam azt az igazságot, amit én tudok magamról. Ezért egy álfalat húzok fel, egy álképet mutatok nekik, de nem engedem őket közel magamhoz, hogy nehegy megismerjenek, hogy ki is vagyok valójában. Egyre jobban bezárok, egyre jobban elszakadok az emberektől, és ennek az extrém esete az, amikor az ember elvonul a világtól, és egyedül él remeteként, a világtól elzárkózva.

Ha kifelé menekülök, akkor lehet, hogy a túlzott evés, a túlzott ivás, drogozás, vagy eltorzult szexmánia lesz a menekülési irányom. Vagy állandóan újabb és újabb helyekre költözök, mindig más és más munkát vállallok, sehol nincs nyugtom.

A Hawaii-szigeteken a legmagasabb az öngyilkosság aránya, mert ezt tekintik az emberek a földi paradicsomnak, de legtöbbször ott is üresnek látják az életet, és már nincs hova tovább menekülni, mert saját maguk elöl nem tudnak elmenekülni. És Hawaii nem adta meg azt a kielégülést, amire vágytak.

Amikor valaki a menekülési utakat választja, akkor büntudat komplexusa fejlődik ki, mert tudja, hogy nem kellene ennyit egyen, de nem tudja megállítani. Tudja, hogy helytelen dolog az, amit csinál, tudja, hogy tönkre fogja tenni őt és a családját, a kapcsolatait, de nem tudja abbahagyni, rabjává válik, és büntudatot érez. A büntudat viszont tudatalatti büntetési vágyhoz vezet, és neurótikus viselkedésmódot indít el, amely valamilyen formában büntetésben végződik.

A büntetés iránti vágy azért van, hogy megszabadulhassak a büntudatomtól. Gyermekkoromban ezt a szüleim megoldották, mert jól elfenekeltek, és megszűnt a büntudatom, és megszabadultam tőle, ismét ártatlannak éreztem magam. És újra lehet kezdeni ezt az egész ciklust, és Salamon is az élet ezen ciklusait mutatja be.

Vajon ennyi az élet? Állítsátok meg ezt a körhintát, mert le akarok szállni, elfáradtam! Salamon is erre a következtetésre jutott: *Igen nagy hiábavalóság - mondja a Prédikátor -, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság!*

Minden hiábavalóság az ember lelki természetének tagadásából következik, mert az életet Istentől távol élik. Amikor Jézus Krisztus evangéliuma bekerül ebbe a ciklusba, és amikor a neurótikus viselkedéseim

előjönnek, akkor nem a pszichológushoz futok, akik azt mondják, hogy hazudni manapság már tökéletesen elfogadható, és ne legyen emiatt büntudatod.

Jézus Krisztus azt mondja, hogy ember, te bűnös vagy! Hibáztál, de szeretlek, és a te bűnödért haltam meg a kereszten. Minden bűnödért, minden büntudatodért megfizettem, és most már csak bennem kell higgyél, bennem kell bízzál, és én megbocsájtok neked. Ezt egyetlen pszichológus sem tudja megtenni, nem tudja eltörölni teljesen a büntudatodat. De Jézus Krisztus és az Ő evangéliuma megteszi ezt. Ez a világ legnagyobb büntudat eltörlő gépezete.

Ha csak ennyit tett volna az evangélium, az is fantasztikus lenne, de ennél sokkal többet tesz.

Halljuk, amint az ünnep utolsó napján Jézus a Templom-hegyen állva elkiálltja magát:

„Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék!

Aki hisz én bennem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek!”

Ezt pedig a Lélekről mondta

Az ember természetének harmadik vetületéről szólt, amelyet a mai oktatási rendszerben az emberek tagadnak, és ezzel a tagadással okozzák ezt a sok zavarodottságot a mai társadalomban. Jézus azt mondja, hogy „Ott legbelül Istenre szomjaztok, gyertek hozzám, és igyatok!” Jézus nemcsak betölti azt a lelki űrt az életben, hanem addig tölti az élő vizet, ameddig az túlcordul belőlem, és így már nemcsak szivacs az életem, amely mindent felszív, hanem az életembe beáramló szeretet, kegyelem és jóság túlrad belőlem.

Dávid azt mondta, hogy „a poharam túlcordul”, és továbbá már nem a csalódottság és értelmetlenség jellemez, hanem a beteljesülés, és az Isten teljessége tölti be azt.

Ha az életre csak a humanista szemszögből tekintünk, akárcsak Salamon, akkor állatként látjuk az embert, tagadjuk az ember lelki vetületét, és mindenféle pszichológiai betegség előtt nyitjuk meg az ajtót. Egy üres, hiábavaló életnek nyitunk ajtót.

Salamon szemén keresztül tehát azt láthatjuk, hogy az ember mit érez, mit tesz az állati szint legtetűjén – minden hiábavalóság ezen a szinten a lelki vetület nélkül.

Mi haszna van az embernek minden fáradozásából, ha fáradozik a nap alatt?

Úgy tűnik, hogy az életciklusok monoton egymásutániságából nincs menekvés – és egy napon egyszerűen csak kidőlünk az életciklusunkból.

Nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek, de a föld örökké megmarad.

Fölkel a nap, és lemegy a nap, siet vissza arra a helyre, ahol majd újból fölkel.

A szél fúj délre, majd északnak fordul, körbefordul a szél járása, és visszatér oda, ahonnan elindult.

Minden folyó a tengerbe ömlik, és a tenger mégsem telik meg, pedig ugyanoda folynak a folyók, újra meg újra oda folynak.

Minden dolog fárasztó, el sem tudja mondani az ember. Szemünk nem győz eleget nézni, füliünk nem tud eleget hallani.

Ami volt, ugyanaz lesz majd, és ami történt, ugyanaz fog történni, mert nincs semmi új a nap alatt.

Ha van is olyan dolog, amiről azt mondják, hogy új, az is megvolt már régen, megvolt már jóval előttiünk.

Nagyon elcsüggesztő tud lenni, amikor azt hiszed, hogy valami új kinyilatkoztatást kaptál Istentől, és később olvasgatni kezdesz egy 1849-ből származó Biblia kommentárt, és ugyanazt olvasod benne, amit éppen felfedeztél.

Semmi új sincs a nap alatt, az élet ismétli önmagát.

Nem emlékszünk az elmúltakra, de ami ezután következik, arra sem fognak emlékezni, akik majd azután lesznek.

*Én, a Prédikátor, Izráel királya voltam Jeruzsálemben,
és rászántam magam arra, hogy megvizsgáljak, és bölcsen kikutatok mindent, ami az ég alatt történik.
Rossz foglalkozás ez; azért adta Isten az embereknek, hogy bajlódjanak vele.
Láttam, hogy mindaz, amit véghez visznek a nap alatt*

Ez mondanivalójának kulcsa: „az élet a nap alatt”, azaz az emberi szinten élt élet.

*Láttam, hogy mindaz, amit véghez visznek a nap alatt, csak hiábavalóság és hasztalan erőlködés.
Ami görbe, azt nem lehet kiegyenesíteni, és ami nincs, azt nem lehet számba venni.*

Az ember erejével nem lehet kiegyenesíteni az elrontott életet. A görög filozófusok arra a következtetésre jutottak, hogy az ember megváltása lehetetlen. Ha egy ember elromlott, akkor már nem lehet őt megváltoztatni.

Lukács evangéliumában Keresztelő János ezt mondta Jézus szolgálatáról:

*minden szakadékot töltsetek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el, legyen a görbe út egyenessé, a göröngyös simává:
és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.”*

Ami az embereknek lehetetlen, az Istennél lehetséges.

*Így gondolkodtam magamban: Én sokkal nagyobb bölcsességre tettem szert, mint azok, akik elődeim voltak Jeruzsálemben; sok bölcsességet és ismeretet szereztem.
Amikor azonban rászántam magam, hogy megismerjem a bölcsességet, megismertem az esztelenséget és oktalanságot is. Megtudtam, hogy ez is hasztalan erőlködés.
Mert ahol sok a bölcsesség, sok a bosszúság is; és aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.*

Nagyon érdekes tanulmányozni az emberi filozófia történelmét. Ebből látható, hogy a jelenlegi filozófia eljutott arra a következtetésre, hogy nincs az általános jónak vagy rossznak alapja. Minden ember saját maga kell megtapasztalja a viszonylagos igazságot.

A filozófusok arra a következtetésre jutottak, hogy a valóság reménytelenséghez vezet – ezért kijelentették, hogy minden ember saját maga kell átlépjen a valótalanságba, hogy kimenekülhessen a valóság reménytelenségéből. Egy olyan érzelmi megtapasztalást kell keresni az ember, amelyet nem lehet logikusan megmagyarázni.

Ezért lettek annyira népszerűek napjainkban a keleti vallások: mindegyik egy felfoghatatlan ugrás a megmagyarázhatatlan vallási megtapasztalásba. A filozófusok is ugyanarra a következtetésre jutottak, mint Salamon: sok ismerettel sok szenvedés is jár.

Amikor gyerekek voltunk, már akkor értettük az oktatás egy részének hiábavalóságát. Azt írtuk a könyveinkbe: Minél többet tanulsz, annál többet tudsz, minél többet tudsz, annál többet felejtesz, miél többet felejtesz, annál kevesebbet tudsz. Mi értelme van akkor a tanulásnak?
Salamon szerint *aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.*

Ezt gondoltam magamban: Megpróbálom, milyen az öröm, és élvezem a jót! De kitűnt, hogy ez is hiábavalóság.

János levelében olvashatjuk, hogy *mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága, és az étellel való kérkedés.*

Ezek segítségével keresi az ember a választ az élet értelmére, és ezeket a területeket járta be Salamon is. A végkövetkeztetése pedig az volt, hogy ezek mind üres dolgok.

A nevetésre azt kellett mondanom, hogy esztelenség, az örömrre pedig azt, hogy mit sem ér.

Majd azt gondoltam ki, hogy borral vidítom magam, de csak úgy, hogy eszemet a bölcsesség vezesse. Oktalan dolgokhoz fogok, hogy meglássam: jó-e az az embereknek, amit véghezvisznek az ég alatt egész életük során.

Nagyszerű dolgokat alkottam: házakat építettem, szőlőket ültettem,

kerteket és ligeteket létesítettem, és beültettem azokat mindenféle gyümölcsfával.

Csináltattam víztárolókat, hogy öntözni lehessen belőlük az erdőben sarjadó fákat.

Szereztem szolgálókat és szolgálókat, voltak házamnál született szolgálóim is. Marhacsordám és juhnyájam is több volt, mint mindazoknak, akik elődeim voltak Jeruzsálemben.

Salamon házanépét minden nap 30 marha, 100 juh leölésével etette, és ezen kívül sok más állatot is felhasználtak, mivel ezer felesége és több ezer szolgálója volt, és ott voltak a gyerekei is.

Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is

A Krónikák könyvében olvashatjuk, hogy az ezüst olyan közönséges volt Jeruzsálemben, mint a kövek. És Jeruzsálem csupa kő még ma is.

Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is: királyok és tartományok kincsét. Szereztem énekeseket, énekesnőket, és ami a férfiakat gyönyörködteti: szép nőket.

Naggyá lettem, és felülmúltam mindazokat, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. De megmaradt a bölcsességem is.

Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem. Nem vontam meg szívemtől semmi örömet, hanem szívből örültem mindannak, amit fáradsággal szereztem, hiszen ez volt a hasznom minden fáradozásomból.

Ki mondhatja ezt el magáról: *Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem?* Nagyon kevés ember jelentheti ki ezt az életéről, hisz Salamon gazdagsága szükséges ahhoz, hogy ezt megtehesse. Számunkra mindig az a gondolat merül fel, hogy bárcsak ezt..., bárcsak azt...megtehetném, megszerezhetném, és nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a szemünk minden vágyát teljesítsük.

De amikor szemügyre vettem minden művemet, amit kezemmel alkottam, és fáradozásomat, ahogyan fáradozva dolgoztam, kitűnt, hogy mindaz hiábavalóság és hasztalan erőlködés; nincs semmi haszna a nap alatt.

Továbbra is csak üres és csalódott voltam. Az élet lelki síkjának tagadása az embert alacsonyabb, humán szintre kényszeríti – Isten nélküli életet próbált élni, de ez teljesen értelmetlen volt.

Azután arra törekedtem, hogy meglássam: mit ér a bölcsesség, meg az esztelenség és az oktalanság, és hogy mit tesz az az ember, aki a király után következik. Csak azt, amit azelőtt is tett.

Úgy láttam, hogy hasznosabb a bölcsesség az oktalanságnál, ahogyan hasznosabb a világosság a sötétségénél.

A bölcs ember nyitott szemmel jár, a bolond pedig sötétben botorkál. De arra is rájöttem, hogy ugyanaz lesz a sorsa mindegyiküknek.

*Azért ezt gondoltam magamban: Ha az én sorsom is az lesz, ami a bolondé, akkor mit ér az, hogy én bölcsőbb vagyok? És ezt mondtam magamban: Ez is hiábavalóság!
Bizony a bölcs emberre sem emlékeznek örökké, meg a bolondra sem. Mert mindaz, ami megtörtént, feledésbe megy az eljövendő időben, és a bölcs is meghal, meg a bolond is.*

Mit ér a bölcsességem, ha nem tudom meghosszabbítani az életemet? Ugyanúgy fogok meghalni, mint a bolond, aki semmit sem tud. Mindketten ugyanoda fogunk jutni.

*Bizony a bölcs emberre sem emlékeznek örökké, meg a bolondra sem. Mert mindaz, ami megtörtént, feledésbe megy az eljövendő időben, és a bölcs is meghal, meg a bolond is.
Meggyűlöltem az életet, mert rossznak tartottam azokat a dolgokat, amiket véghez visznek a nap alatt: hiszen minden hiábavalóság és hasztalan erőlködés.*

Mindene megvolt, amit csak kívánt, és mégis meggyűlölte az életet.

*Meggyűlöltem mindazt, amit fáradsággal szereztem, míg fáradoztam a nap alatt, mert más emberre kell hagynom, aki utánam következik.
Ki tudja, hogy bölcs lesz-e, vagy ostoba?*

Nézzük csak meg a történelmet. Salamon fia, Roboám felbőszítette az északi törzseket, és elveszítette a királyság nagy részét, elindult a pusztulás felé. Rövid idő alatt Salamon minden dicsőségét elkótyavetyélte. Salamon megérezése nem volt alaptalan.

*És mégis rendelkezni fog mindazzal, amit fáradsággal szereztem, míg bölcsen fáradoztam a nap alatt. Ez is hiábavalóság!
Odáig jutottam, hogy már kétségbeestem minden szerzeményem miatt, amiért fáradoztam a nap alatt.
Mert van olyan ember, aki bölcsességgel, tudással és rátermettséggel fáradozott, és olyan emberre kell hagynia vagyonát, aki nem dolgozott érte. Ez is hiábavalóság és nagyon rossz dolog.*

Dolgozol, áldozatokat vállalsz, töröd magad, megtakarítasz, óvatos életet élsz, és amikor meghalsz jön az állam és ráteszi a kezét vagyonod nagy részére. És azt már tudod, hogy ők milyen eszetlenül költekeznek.

*Mert mi jut az embernek mindabból, amit fáradsággal és teljes odaadással szerzett a nap alatt, hiszen mindennap fájdalom és bosszúság gyötri, és még éjjel sincs nyugta szívének?! Ez is hiábavalóság!
Nincs hát jobb dolog, mint ha az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából. De beláttam, hogy Isten kezéből jön ez is.
Mert ugyan ki ehetik, és ki lehet vígan nála nélkül?
Mert annak az embernek, akit Ő jónak talál, bölcsességet, tudást és örömet ad. A bűnöst pedig azzal veri meg, hogy gyűjtsön és halmozzon, azután annak hagyja, akit Isten jónak talál. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.*

Az élet monoton ciklusai követik egymást – a héber költészet nagyon jól kifejezi ezt.

*Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt.
Megvan az ideje a születésnek, és megvan az ideje a meghalásnak. Megvan az ideje az ültetésnek, és megvan az ideje az ültetvény kitépésének.
Megvan az ideje az ölésnek, és megvan az ideje a gyógyításnak. Megvan az ideje a rombolásnak, és megvan az ideje az építésnek.
Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak.*

Megvan az ideje a kövek szétszórásának, és megvan az ideje a kövek összerakásának. Megvan az ideje az ölelésnek, és megvan az ideje az öleléstől való tartózkodásnak.

Megvan az ideje a megkeresésnek, és megvan az ideje az elvesztésnek. Megvan az ideje a megőrzésnek, és megvan az ideje az eldobásnak.

Megvan az ideje az eltérésnek, és megvan az ideje a megvarrásnak. Megvan az ideje a hallgatásnak, és megvan az ideje a beszédnek.

Megvan az ideje a szeretetnek, és megvan az ideje a gyűlöletnek. Megvan az ideje a háborúnak, és megvan az ideje a békének.

Mi haszna van a munkásnak abból, amiért fáradozik?

Láttam azokat a bajokat, amelyeket Isten azért adott az embereknek, hogy bajlódjanak velük.

Szépen megalkotott mindent a maga idejében, az örökkévalóságot is az emberi értelem elé tárta, de az ember mégsem tudja felfogni Isten alkotásait elejétől végig, amelyeket megalkotott.

Minden ember belsejében ott van az örökkévalóság tudata. Egyesek tagadják ezt, tagadják Istent, de Isten minden embernek a szívébe helyezte a vágyat, hogy keresse azt, ami több, mint az élet ezen monoton ciklusainak váltakozása. Az örökkévalóság után vágyódunk mindannyian. Ez az a mélyen húzódozó lelki ösztön, amelyet az emberek egyedül csak Jézus Krisztushoz fordulva tudnak betölteni.

Rájöttem, hogy nincs jobb dolog, mint ha örül az ember, és a maga javára törekszik egész életében.

De az is Isten ajándéka, hogy az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából.

Rájöttem, hogy mindaz, amit Isten tesz, örökké megmarad; nincs ahhoz hozzátenni való, és nincs belőle elvenni való. Azért rendezte Isten így, hogy féljék őt.

Tudom, hogy az én munkám feledésbe fog merülni, de Isten munkája örökre megmarad: nem tehetsz semmit hozzá, és nem is vehetsz el semmit Isten munkájából.

Szeretem ezt a gondolatot, mert az én életemben is látom, hogy Jézus Krisztus munkáján keresztül igaznak számít engem Isten. Nem tehetek semmit ehhez, nem tudok különböző szabályok betartásával még igazabb lenni. És senki sem tud elvenni abból az igazságomból, amely Jézus Krisztustól ered, és amely által Isten előtt tökéletességben állhatok. Isten munkája befejezett, örökkévaló, és Isten az én Jézus Krisztusban vetett hitem által munkálta ki igazságomat.

Az egyik leggyakoribb problémánk az, hogy Isten munkáját meg akarjuk javítani: ha minden nap legalább 10 fejezetet olvashatnék a Bibliából, akkor igazabb lehetnék, ha naponta legalább 4 órát imádkoznék, akkor még igazabb lehetnék – ez nem igaz. Krisztus igazsága a tied, ennél igazabb már nem lehetsz Isten előtt.

De ma olyan haragos voltam a gyerekekkel, rájuk kiáltottam, és már nem vagyok igaz Isten előtt. Nem így van – nem tudod elveszíteni a Krisztusban meglévő igazságodat, mert Isten igaznak lát téged. Nem kell szomorkodjak azért, hogy elkövettem ezeket a bűnöket, hogy milyen szörnyű bűnös vagyok – mert Ő igaznak számít engem a Jézus Krisztusban vetett hitem alapján.

De nem is állíthatom azt magamról, hogy sokkal igazabb vagyok nálad, te bűnös, mert láttam, hogy olyan tettél, amire én még gondolni sem merek! Nem lehetek ilyen önelégült, nem büszkélkedhetek azzal, hogy nekem különleges ajándékaim vannak, mert ezek nem tesznek engem még igazabbá. Isten munkájához semmit sem lehet hozzáadni, mert az be van fejezve.

A következő vers az örökkévalóságot írja le:

Ami volt, régóta megvan, és ami lesz, már régen megvolt; és az Isten előkeríti azt, ami tovatűnt.

Ezt igen nehéz felfogni, mert mi egy idő folyamatban élünk itt a Földön. A Föld minden 24 órában egyszer megfordul a saját tengelye körül, és ezt mi elnevezük egy napnak. A Föld 365 naponként megkerüli a Napot, és ezt elneveztük egy évnak.

Ha kilépünk a Föld vonzáskörzetéből, és felgyorsulunk, akkor az idő már nem így telik, mint a Földön, hanem a sebesség függvényeként kezd változni, és a fénysebességet elérve az idő megáll. Ha felugorhatnánk egy fénycsóvának a hátára, és kb. 1,25 másodperc múlva megérkezhetnénk a Holdra, 7 és fél perc múlva magunk mögött hagyhatnánk a Napot, 14 óra múlva a Plutó mellett gombolgatnád a kabátod, mert ott nagyon hideg van.

100.000 év múlva elhagyhatnád a Tejútrendszert, 1.500.000 év múlva megérkezhetnél az Andromédákra. Utána megfordulhatnál, és visszatérhetnél a Földre, és 3.000.000 év múlva visszaérkeznél a a fénycsóván lovagolva, de te magad kb. egy nappal lennél csak idősebb, míg ez idő alatt a Föld 3 milliószor kerülte volna meg a Napot. Akik a Földön éltek volna ez idő alatt, azok ezeket egy-egy évként élték volna meg.

Keresnéd a házat, a városodat, az embereket, de mi maradhat meg azokból 3 millió év alatt? Kiszabadultál az idő fogságából, az örökkévalóságban voltál, ahol nincs időtartam – ahol mindig jelen van. Isten azt mondta, hogy „Én vagyok” – ami az Ő örökkévaló létét fejezi ki. Ha tehát kiszabadulsz az időzónából, akkor *ami volt, régóta megvan, és ami lesz, már régen megvolt.*

Isten az idő dimenzióján kívül létezik, az örökkévalóság dimenziójában. Istennek egy év annyi, mint ezer eszetendő, és ezer eszetendő annyi, mint egy év. Másszóval az idő nem létezik nála. Ez azt jelenti, hogy minden, ami egyszer be fog következni, az nála jelen időben most történik, és minden, ami már rég megtörtént, az is most történik.

Nemcsak az idő fogságában élünk, de mi magunk is véges értelemmel rendelkezünk. Ezért a véges nem tudja megérteni a végtelent. Az idő a végessel foglalkozik, az örökkévaló pedig a végtelennel. Csak gyerekes példákat mondhatunk erre, de nem tudjuk átlépni a határt.

Még azt is láttam a nap alatt, hogy a törvény helyén törvénytelenység van, az igazság helyén pedig gonoszság.

De arra gondoltam, hogy az igazat is, a bűnöst is megítéli az Isten, mert minden dolognak eljön az ideje, és ő ügyel minden cselekedetre.

Úgy gondoltam, hogy az embereket ilyen módon próbálja meg Isten. Így tűnik ki, hogy ők magukban véve hasonlóak az állatokhoz.

Ez az élet a nap alatt, az ember állathoz hasonlóan látja önmagát.

De ez nem a valóság! Az ember több, mint egy állat, hisz Isten képmására teremtett. Salamon csak a humanista álláspont szerint vizsgálja az embert.

Az emberek sorsa olyan, mint az állatoké, egyforma a sorsuk: ahogyan meghal az egyik, ugyanúgy meghal a másik is, és egyfajta lélek van mindegyikben, nem különb az ember az állatnál. Bizony minden hiábavalóság!

Ez sem igaz!

Mindegyik egy helyre kerül, mindegyik porból lesz, és újból porrá lesz mindegyik.

Ki tudja, hogy fölszáll-e az emberek lelke a magasba, és leszáll-e az állatok lelke a föld alá?

Az Úr Jézus Krisztus tudja, és kijelentette, hogy ez így van.

Beláttam tehát, hogy nincs jobb, mint ha örül az ember a munkájának, mert ez jutott neki. Senki sem hozhatja őt vissza, hogy lássa, mi történik utána.

Ez az istentelen emberi gondolkodás. Mindezt Isten a Szentlelke által ihletve leírta az Ő Igéjében azért, hogy megérthessük, hogy milyen az élet pusztán humanista szemszögből: üres és csalódottsággal teli, mert az embert csupán állatként kezelik.

Láttam azt is, hogy milyen sok elnyomás történik a nap alatt. Láttam az elnyomottak könnyeit, akiknek nincs vigasztalójuk. Elnyomóik erőszakosan bánnak velük, és nincs vigasztalójuk.

Ezért boldogobbaknak tartom a halottakat, akik már régen meghaltak, az élőknel, akik még életben vannak.

De mindkettőjüknél jobb annak, aki meg sem született, mert nem látja azokat a gonosz dolgokat, amelyeket elkövetnek a nap alatt.

És láttam, hogy minden fáradozást és sikeres munkát az emberek kölcsönös irigysége kíséri. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés!

Az ostoba karba teszi a kezét, és tönkreteszi önmagát.

Jobb egy marokra valót szerezni nyugodtan, mint két marokra valót hajszoltan és hasztalan erőlködéssel.

Többet ér az igaz ember kevese, mint a sok gonosz gazdagsága.

Láttam a nap alatt ilyen hiábavalóságot is:

Van egyedülálló ember, akinek nincs senkije, sem fia, sem testvére, még sincs vége fáradozásának; nem elégszik meg a gazdagsággal, és nem mondaná: Ugyan kiért fáradozom, és kiért vonom meg magamtól a jót? Ez is hiábavalóság és elhibázott dolog.

Nincs senki, akiért dolgozzon, és bármilyen gazdag, akkor sem tud megállni, mert képtelen lazítani, és élvezni a jót – csak tovább örül a végtelenségig.

Nem kérdezi meg magától, hogy minek hajt és erőlködik, mire lesz jó ez a nagy vagyon? Meg van kötözve, tovább ássa a kutat maga alatt, törli magát, hogy még többet, még többet szerezzen magának – nem tud megállni.

Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van.

Mert ha elesnek, az egyik ember fölemeli a társát. De jaj az egyedülállónak, mert ha elesik, nem emeli föl senki.

Éppígy, ha ketten fekszenek egymás mellett, megmelegszenek; de aki egyedül van, hogyan melegedhetne meg?

Ha az egyiket megtámadják, ketten állnak ellent. A hármassal nem szakad el egyhamar.

Többet ér a szegény, de bölcs gyermek a vén, de ostoba királynál, aki nem ismeri el, hogy figyelmeztetésre szorul.

Amaz a fogházból is kikerül, és király lesz, még ha szegénynek született is emennek az uralkodása idején.

Láttam, hogy aki csak él, és jár-kezel a nap alatt, a másikkal, a gyermekkel tart, aki amannak a helyébe lép.

Határtalanul nagy az a nép, amelynek élére kerül. De az utána következők már nem örülnek neki. Mert ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Megfontoltan járj, amikor Isten házába mégy! Többet ér, ha hallgatva járulsz oda, mint ha áldozol az ostobák módjára, akik nem tudják, hogy rosszat tesznek!

Ne beszélj elhamarkodottan, ne hirtelenkedd el az Isten előtt kimondott szavadat, mert Isten a mennyben van, te pedig a földön, ezért kevés beszédű légy!

Itt arról van szó, hogy nem kell elhamarkodott ígéreteket tenni Istennek – jobb, ha csak hallgatunk Istenre.

*Mert ahogyan a sok munka álommal jár, úgy a sok beszéd ostoba fecsegéssel.
Ha fogadalmat teszel Istennek, ne halogasd teljesítését, mert nem telik neki kedve az ostobákban.
Teljesítsd, amit megfogadtál!
Jobb, ha nem teszel fogadalmat, mint ha fogadalmat teszel, és nem teljesíted.*

A fogadalmam miatt jól érzem magam, hisz megszabadulok a bűntudatomtól egy időre. Hisz azt mondom, hogy mindenem Istené, és ezzel tovább folytathatom a dolgok gyűjtését a saját részemre. Így aztán Istennek nem sok esélye lesz arra, hogy használja a saját dolgait, de gondolom, hogy amikor meghalok, amjd úgyis az Övé lesz mindenem.

*Ne engedd, hogy beszéded vétekbe ejtsen téged, és ne mondd az Isten követének, hogy az csak tévedés volt. Miért háborodjék föl Isten szavadon, és miért tegye tönkre kezéd alkotásait?
Bizony a sok álommal és a sok beszéddel együtt jár a hiábavalóság. Ezért féld az Istent!
Ha a szegénynek az elnyomását, a jog és az igazság megrövidítését látod az országban, ne csodálkozz el a dolgon; mert a magas rangúra vigyáz a magasabb rangú, rájuk pedig a még magasabb rangúak.
Az országra nézve mindenekfölött hasznos, ha a király a földművelést pártolja.
Aki szereti a pénzt, nem elégszik meg a pénzzel; sem a jövedelemmel az, aki szereti a vagyont. Ez is hiábavalóság!*

Jézus azt mondta, hogy egy ember élete nem abból áll, amit megszerez. Ha szereted a pénzt, a gazdagságot, akkor sosem leszel elégedett.

Ha szaporodnak a javak, szaporodnak a fogyasztói is; mi haszna van hát belőlük a gazdának? Legfeljebb annyi, hogy szemlélheti.

Mi értelme van a nagy gazdagságnak: nem tudsz mindent felzabálni, csak egy ágyban aludhatsz, és miután gondoskodtál a szükségleteidről mi más marad? Csak azon izgulsz majd, hogy mások fogják elhasználni a te vagyonodat.

Édesen alszik, aki dolgozik, akár keveset, akár sokat eszik; a gazdagot ellenben nem hagyja aludni a jóllakottság.

A kemény munka után mélyen alszik a dolgozó ember, de a gazdag állandóan azon töri a fejét az ágyában is, hogy miként szerezhetne még több pénzt.

*Van egy fájdalmasan rossz dolog, amit láttam a nap alatt: a gazdája rovására őrizgetett gazdagság.
Az ilyen gazdagság elveszhet valamilyen rossz számítás miatt, és ha fia születik, annak semmi sem marad.
Ahogyan világra jött anyja méhéből, méztelenül, úgy megy el ismét, ahogy jött; semmit sem kap fáradozásáért, amit magával vihetne.*

Ha meghaltok, semmit sem vihetek magatokkal, mindent itt kell hagyjatok a földön.

Ez is fájdalmasan rossz dolog, hogy ahogyan jött, ugyanúgy kell elmennie. Mi haszna van céltalan fáradozásából?

*Hiszen egész életében sötétben eszik, és sok bosszúság, betegség és háborgatás éri!
Rájöttem tehát, hogy az a jó és szép, ha az ember eszik, iszik, és élvezi a jót minden fáradozása nyomán, amivel fárad a nap alatt egész életén keresztül, amelyet Isten adott neki, mert ez jutott neki.*

Másszóval, jobb ha ma kiélvezed a dolgokat, mert az a biztos.

De mit mondott Jézus a gazdagságról?

„Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják,

hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben.

Van egy módszer arra, hogy a földi gazdagságot mennyekre váltsuk, és erre bátorít minket Jézus is.

Ha pedig Isten valakinek gazdagságot és kincseket is adott, és megengedte neki, hogy azt élvezze, kivegye belőle a részét, és örüljön fáradozása eredményének: ez Isten ajándéka.

Az ilyen nem sokat gondol élete múlásával, mert Isten megengedi, hogy szívből örvendezzen.

Láttam, hogy van egy rossz dolog a nap alatt, amely elhatalmasodhat az emberen:

Ha Isten valakinek gazdagságot, kincseket és tekintélyt ad, úgyhogy nem hiányzik neki semmi, bármit is kívánna, de Isten nem engedi meg, hogy élvezze azt, hanem idegen ember élvezi, az hiábavaló és fájdalmasan rossz dolog.

Ha valakinek száz gyermeke születik is, ha sok évig él is, magas kort érve meg, de ha nem tudja élvezni javait, sőt méltó temetés sem jut neki, akkor azt gondolom, hogy jobb az elvetéltnek, mint neki.

Mert az hiábavalóságra jött, sötétben megy el, és nevét sötétség takarja.

Még a napot sem pillantotta meg, nem tudta meg, milyen az, de nyugodtabb sors jutott neki, mint amannak.

Élhet valaki kétezer évig is, ha nem tud gyönyörködni a jóban! Végül is egy helyre kerül mindenki.

Az ember egyre a szájáért fáradozik, de kívánsága csak nem teljesül.

Mert mi előnye van a bölcsnek az ostobával szemben, és mi a szegénynek azzal szemben, aki tud forgolódni az életben?

Többet ér az, amit lát a szem, mint ami után sóvárog a lélek. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Régtől fogva megvan a neve annak, ami létezik, és tudott dolog a sorsa. Ezért nem szállhat perbe az ember azzal, aki fölötte áll.

Mégis milyen sokan akarnak perbe szállni Istennel! A próféta azt mondta, hogy:”Jaj annak, aki perbe száll alkotójával!” Az emberek mégis harcolnak Istennel.

Ez a harc legtöbbször egy tragikus esemény után következikbe, amikor nem értjük, hogy Isten hogy engedhette meg, hogy az megtörténjen. Ezért megkeserednek az emberek, megpróbálnak elbújni Isten elől, mivel az életük nem váltotta be az általuk táplált reményeket, és mivel Isten nem adta meg számukra mindazt, amit ők akartak, illetve olyan események részesei lettek, amit egy hatalmas tragédiaként fognak fel.

Van egy elképzelésünk, amely szerint Isten csak a jó dolgokat engedheti be az életünkbe. Azt hisszük, hogy Isten mindig egészségesen kellene tartson minket, ugyanakkor gazdagok és szépek is kellene legyünk. Ha bármelyik nem teljesül, akkor Istent kezdjük vádolni: „Istenem, miért teremtettél, ilyen csúnyának, miért engedted, hogy ez megtörténjen velem, miért..., miért...?”

Azért vádolom Istent, mert Ő nem az általam ideálisnak tartott minta szerint rendezte el az életemet.

Mert ki tudja, mi jó az embernek az életben?

Vajon ki tudja megmondani, hogy jobb-e neki ha gazdag lesz, vagy éppen szegény? Te biztosan tudod, hogy mi a legjobb számodra? Tudom, hogy azt gondoljátok, hogy gazdagnak jobb lenne lenni, de vajon ez nem fogja elterelni a szíveteket és lelketeket Istentől, vajon nem fogtok egyre jobban bízni a gazdagságokban, ahelyett, hogy Benne bízátok? Ki tudja? Azt hiszitek, hogy tudjátok, milyenné tenne titeket a gazdagság? Mégis azért harcoltok Istennel, mert nem tett gazdaggá!

Én nem tudom, de lehet, hogy Isten azért kell szegénységben tartson, hogy én továbbra is benne bízzak, és a napi szükségletem biztosítását továbbra is tőle várjam. Ki tudja, hogy mi a jó nekem? Vajon az egészség vagy a betegség válik javamra? Pál apostol esetében biztos, hogy az volt a jobb, hogy betegen maradt. Amikor azt kérte Istentől, hogy vegye el tőle ezt a betegséget, akkor Isten azt mondta neki: „Az én kegyelmem legyen elég számodra, az én erőm tökéletessé válik a te gyengeségedben.” Pál azt mondta ezután, hogy „a gyengeségem Isten erejének dicsőségét mutatja meg rajtam keresztül.”

Vajon az a jobb, ha gyenge vagyok, és azt érzem, hogy Isten ereje nyilvánul meg az én gyengeségemen keresztül, vagy az a jobb, ha teljesen önálló vagyok, és végül elpusztulok, mert a valóságban a testem vágyai legyőznek engem? Ki tudhatja ezt? Én a saját szívemet sem ismerem igazán, mert az csalárd, és reménytelenül gonosz. Egyedül Isten ismer engem, ő tudja, hogy mi a legjobb számomra. Ezért aztán nagyon elhibázott dolog, ha perbe szállok vele, ha nem azt teszi az életemben, amit én jónak gondolok, amikor nem adja meg azokat a dolgokat, amelyekre vágyom.

Mert ki tudja, mi jó az embernek az életben? Hiábavaló életének napjai meg vannak számlálva, árnyékként tölti el azokat. Ugyan ki mondhatná meg az embernek, hogy mi történik utána a nap alatt?

Az élet Krisztus nélkül üres és értelmetlen – csak egy árnyék.

Ki tudja, hogy mit hoz a holnap, mi lesz az életed eredménye? A legjobb az, hogy az Istennel való perlekedés helyett alárendelem magam neki, hisz Ő ismer mindent. Ahelyett, hogy harcolok és veszekedek vele, mert nem teszi a dolgokat az én szájam íze szerint, inkább át kellene adnom az életemet az Ő kezébe, és az Ő bölcsességére támaszkodva kellene éljem az életemet, mert Ő tudja egyedül, hogy mi a legjobb számomra. Még a mai tragédiákat és szomorúságokat is az én javamra fogja fordítani. Még a jelenlegi betegséget és szenvedésemet is jó cél érdekében használja, hogy egy örökkévaló célt munkáljon ki az életemben, és el fog jönni az a nap, amikor áldani fogom Istent ezért a nehézségért, ahelyett, hogyátkoznám Őt azért, mert a dolgok nem jól mennek most az életemben. Akkor meg fogom látni, hogy amit ma nem értek pontosan az a megpróbáltatás gyümölcsözött számomra. A legjobb, ha azt mondjuk Istennek, hogy „Uram, Te tudod, hogy mi a jó számomra, kérlek, munkáld ki a Te tökéletes tervedet az életemben.”

Atyánk, köszönjük, hogy az Igéd a fény a lábunk előtt, amely megvilágítja az előttünk álló utat. Kérlek, segíts, hogy ezen az úton járjunk, hogy az igazság és az igaz élet bölcsességét szívhasuk magunkba. Urunk, rejtse el Igédet a mi szíveinkbe, hogy miközben a világi élet ürességét és értelmetlenségét látjuk, mégis a Te Fiadban levő életet tapasztalhatunk meg, és az örökkévalóság beteljesülését találjuk meg Jézus Krisztusban.